

ARTIGA 42

JULIOL
2024

REVISTA D'ART I PENSAMENT CONTEMPORANI

PORTADA: «NON DIMENSIONAL CITIES». MARNIX DE NIJS.

Exposició: DIGITAL AFTER ALL. Mèdol Centre d'Arts Contemporànies. A l'espai Tabacalera. Tarragona.

Fotografia: Jordi Montejo.

EL MIRATGE DIGITAL

// ALBERT MERCADÉ

«La llibertat no és la que ens atorga el miratge de la innovació tecnològica —el miratge de la democratització de la cultura a través de la tècnica— sinó el treball individual i profund en llibertat que lluita, des de la profunditat, contra la ideologia dominant.»

Antoni Tàpies

«La malaltia del positivisme regnant és la por a l'experiència metafísica.»

Albert Einstein

D'ençà l'embat pandèmic s'ha consolidat un nou moviment tecnològic digital que està monopolitzant la cultura i les arts visuals del país. Primer va ser des de l'àmbit privat: els espais Ideal Barcelona (2019) i MOCO (2021) instauren a Barcelona una nova fórmula de centre d'art que posa al centre de la identitat museística la tecnologia digital i recursos, avui omnipresents, com l'art immersiu. La popularitat d'aquells projectes va enlluernar la classe política, que sempre —com ahir l'arquitectura espectacle o el muralisme— ha fet l'onada davant l'aparició d'un art que conjuga creativitat, espectacularitat, popularitat i tecnologia (just els contraris als de l'art de ruptura).

És el moment de la sorprenent contractació d'una empresa d'exposicions *blockbusters*, fornida de piròtècnica digital, com Artemisa, per atreure els turistes a les exposicions de les Drassanes de Barcelona (2021), a iniciativa del llavors responsable de Cultura i Turisme a l'Ajuntament d'Ada Colau, un tal Xavier Marcé. O la promoció de l'exposició «Digital Impact» el passat any al DHUB de Barcelona, en què els impulsors parlaven d'una nova «avantguarda artística» [sic] a les arts visuals del país

basada en l'art digital, a fi de contrarestar «l'avorriment» de l'art contemporani dominant. Amb l'exposició encara oberta, la Generalitat de Catalunya anunciava la creació d'un nou espai d'art digital a l'històric edifici de la Foneria de la Rambles, amb una inversió de 10 milions d'euros —que supera el pressupost anual d'activitats de tota el sistema d'arts visuals de Catalunya (SPEAV).

Totes aquestes decisions promogudes des de la cosa pública neixen d'una interpretació liberal de mandats europeus segons els quals la cultura ha de virar cap a l'aposta envers les indústries creatives i la tonada digital. Aquestes indústries inclouen les arts visuals, la música, el teatre, però també les anomenades TIC (tecnologies de la informació i la comunicació), que inclouen empreses amb creixements econòmics de dos dígitos com els videojocs, la publicitat, els mitjans de comunicació i, amb un gran denominador comú, la cultura digital.

En aquest context, la inversió digital és el nou mantra de les administracions en tots els seus departaments, incloent-hi el Departament de Cultura, el pla d'acció del qual beneeix una inversió de 400 milions d'euros (el mateix pressupost del Departament de Cultura) amb fons europeus per convertir les tres xemeneies en el Catalunya Media City: un gran *hub* dedicat a la incubació, l'acceleració i l'expansió de la cultura creativa tecnològica liderada a partir de les grans empreses, que tindran al seu servei el laboratori de cultura tecnològica digital més gran d'Europa. Tot això, insisteixo, sota el paraigua de la cultura.

Els principals impulsors i beneficiats són el lobby d'art i tecnologia digital que s'ha creat en els darrers anys a Catalunya, format per responsables i directors d'empreses d'indústries creatives del 22@ (vinculades als videojocs i grans festivals digitals culturals), amb fil directe amb l'Administració.

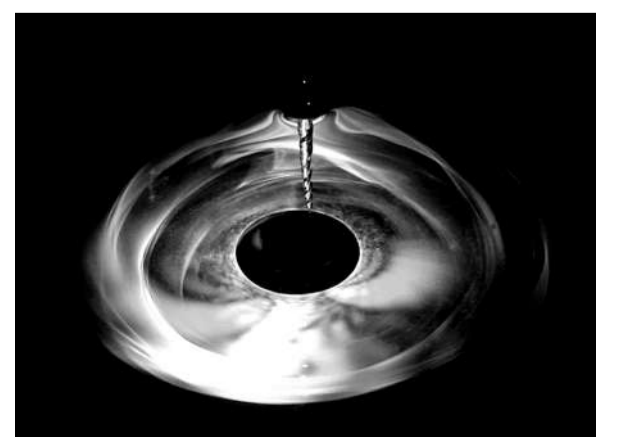
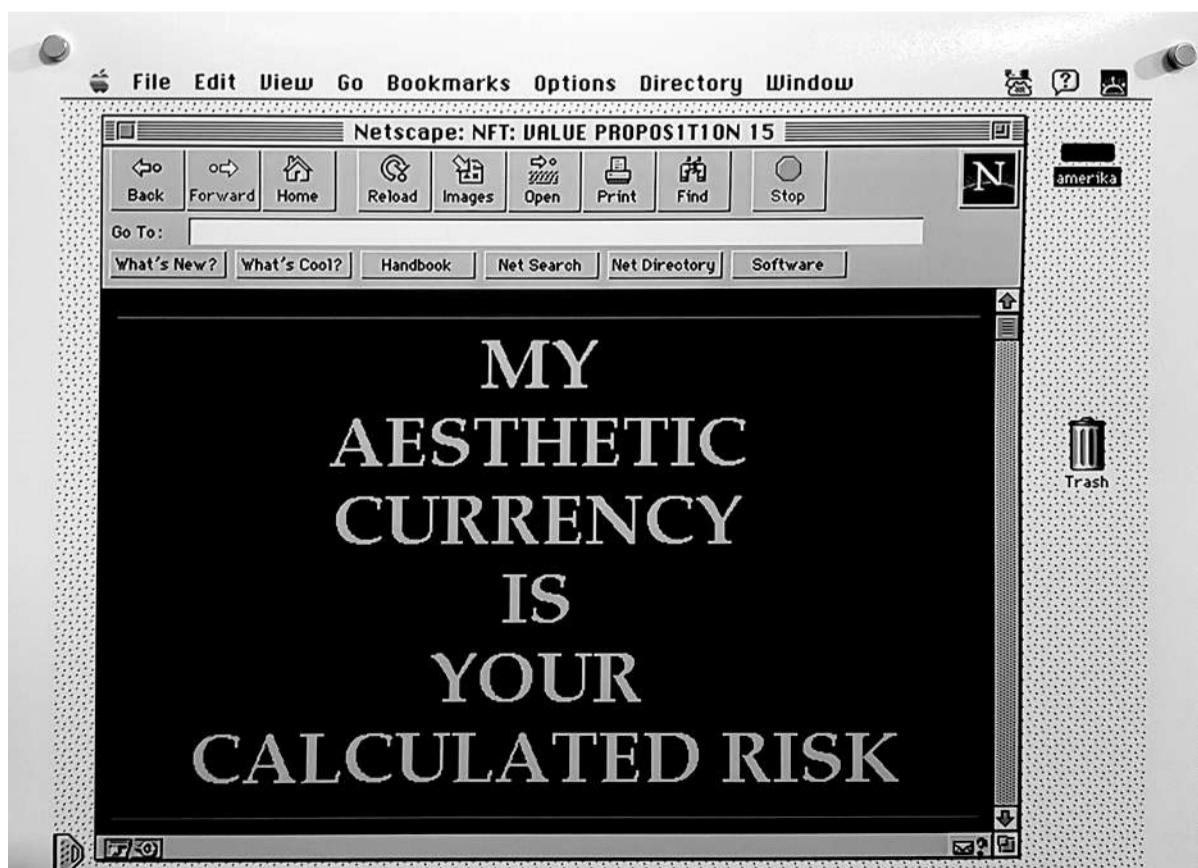
Tot aquest context afecta tràgicament el fràgil i precaritzat sector de les arts visuals del país. En un context

que hauria de ser expansiu per l'augment dels pressupostos culturals, els recursos no estan arribant al sector: els centres territorials d'arts visuals no han tingut una aposta que les impulsi; les galeries d'art sobreviuen només venent a l'estranger; els comissaris i crítics d'art, segons la darrera Radiografia publicada pel CoNCA, només en el 30% poden dedicar-s'hi professionalment. En relació amb els artistes visuals, segons la cartografia d'artistes visuals de Catalunya, més del 50% estan sota el llindar de la pobresa.

És a dir, que aquell sector que durant lustres ha estat al capdavant de l'avantguarda creativa, que durant anys ha estat acollint i filtrant les diferents tendències, també les tecnològiques en l'àmbit de la imatge i el so, ara que arriben per primera vegada els recursos no només no es canalitzen a través de les estructures i els professionals que han aixecat sofertament el sector sinó que s'entrega el premi a un altre grup de nova generació pel sol fet que enarbora la bandera de la creativitat tecnològica de lucre i festival.

Sense pretendre aquest escrit ser un al·legat contra l'art digital (al contrari, cal rebre'l dins l'art contemporani amb el mateix esperit d'obertura de sempre: abraçant la complexitat, filtrant, generant, permeant), és una ofensa intel·lectual que aquests nous influxos artístics estiguin entrant a l'escena cultural per la porta del darrere, sense passar pels filtres de crítics, comissaris, directors o centres d'art, com la resta d'artistes i moviments; i cercant la complicitat d'uns polítics abillats d'esquerres, però que tot el que els queda d'aquesta ideologia és, i a dures penes, la cabellera.

.....
 Mark Amerika, Galeria Marlborough; Exposició Faces Es Baluard. Fotografies: @ArteEdadSilicio; Orbihedron, d'Evelina Domnitch i Dmitry Gelfand. Sónar Festival.

ART DIGITAL PER A UN FUTUR SENSE ETIQUETES

// ROBERTA BOSCO

1994, la informàtica personal ha iniciat la que es convertirà en una imparabile colonització de les nostres vides, però els ordinadors (i molts menys Internet) encara no han envaït les nostres cases i els dispositius *wireless* encara no han canviat la nostra manera de viure. En aquest panorama un clarivident Antoni Muntadas crea *The File Room*, una obra d'art que alhora és el primer arxiu col·laboratiu en línia sobre els episodis de censura cultural al món. Des de llavors han passat 30 anys i l'art digital, *new media art* o art vinculat a les tecnologies, digueu-ho com vulgueu, es resisteix a realitzar el mateix recorregut que les altres formes artístiques.

Les primeres dècades va complir i, com la fotografia, la performance o el vídeo abans, es va posicionar en contra de la institució Art i de l'establishment, alhora que tractava la tecnologia amb desconfiança i crítica. Va aparèixer el net.art, art creat per i amb Internet, que advocava per la immaterialitat completa i la relació directa i immediata entre artista i públic. La crisi a què està permanentment abocada la institució Art per les seves característiques inherents, semblava haver trobat en el que llavors s'anomenaven noves tecnologies unes eines capaces de superar l'impàs generat per l'esgotament del format expositiu tradicional. La transformació generada per la interactivitat i la introducció de l'espectador en l'esdevenir de la peça va marcar el punt de no retorn. Milions de persones de tot el món s'anaven relacionant de manera cada cop més directa amb la tecnologia i demanaven als museus la possibilitat de sentir-se involucrats més enllà de la simple contemplació de l'obra.

No recorreré aquí aquests 30 anys d'evolució a marxes forçades, tan sols vull destacar alguns elements fonamentals.

D'una banda, el desenvolupament cada cop més ràpid de les eines i, de l'altra, la incapacitat dels centres dedicats a l'art contemporani de dotar-se de recursos conceptuals, tècnics i humans per cavalcar el canvi. Durant anys afavorim la integració de l'art electrònic i digital a les dinàmiques del sistema de l'art i, no obstant, aquesta normalització encara no s'ha verificat. És més, sembla que el sector vol tornar als espais protegits i a la discriminació positiva. Quan i com es va verificar el curtcircuit? Per què l'art electrònic i digital no s'ha arribat a integrar com les altres expressions artístiques? Per què no s'ha aconseguit institucionalitzar? Curiosament fa 20/25 anys era més fàcil trobar art electrònic, digital i fins i tot net.art als museus.

El 2001 amb Stefano Caldana vaig ser comissària de la primera selecció de net.art en un museu espanyol, «Connexió remota», que formava part de l'exposició col·lectiva «Antagonismes. Casos d'estudi» (2001) que Manolo Borja-Villel va organitzar al Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), del qual era director. Tot i això, actualment no solem trobar aquest tipus de produccions en les exposicions col·lectives sinó que hem d'esperar mostres especialment dedicades. Els museus d'art contemporani, que per definició haurien de centrar-se en l'estudi, la recerca i la preservació de les obres que reflecteixen genuïnament la contemporaneïtat, no produeixen ni compren obres d'aquest tipus i quan les exposen són artistes que han rebutjat qualsevol etiqueta vinculada amb la tecnologia, com Rafael Lozano-Hemmer, Daniel Canogar, Daniel G. Andújar o Olafur Eliasson, per citar-ne alguns de molt diferents entre ells. Són artistes que han introduït les eines del seu temps, amb naturalitat i sentit crític.

Tot i això la creixent hibridació entre les disciplines, juntament amb la necessitat de diners i equips tècnics ha afavorit un allunyament de museus, centres d'art i galeries i un acostament a universitats i empreses. I així ens trobem amb peces que mostren sorpresa, meravella i ad-

miració davant de les eines, en comptes d'interrogar-les, qüestionar-les i utilitzar-les des de perspectives crítiques i creatives. Al meu entendre fa temps que la pràctica artística vinculada a la tecnologia hauria de ser present de forma natural en museus i centres d'art. Tant de bo que la faraònica ampliació del MACBA inclogués una sala capaç d'acollir tota mena d'obres, ja que el problema no és tant la manca d'espais com d'equipaments, i també que es faci càrrec de l'important paper jugat per Catalunya i els seus artistes en la gènesi i el desenvolupament de l'art electrònic, per preservar-lo i transmetre'l.

Actualment no es pot parlar de tecnologia sense parlar d'intel·ligència artificial, i sobretot tenint en compte que molts artistes l'estan utilitzant per a projectes de gran interès. Per allunyar-se definitivament dels discursos buits que oscil·len entre pors ridícules i lloances desenfrenades, no hi ha res millor que una reflexió que abordi la relació entre l'ésser humà i la IA a partir de les manifestacions artístiques dels segles xx i xxi. Em refereixo a *Inteligencia artificial y posrepresentación. Las cajas negras no tienen hambre* (editorial Sendemà), el darrer llibre de Claudia Giannetti, investigadora, curadora i teòrica dels nous mitjans de rellevància mundial. En aquest llibre, que segueix textos imprescindibles, començant pel visionari *Ars telemática*, l'autora articula la teoria de la postrepresentació i revela un escenari de canvis crucials pel que fa a la imaginació i el pensament humà. Com és habitual, Giannetti aporta un enfocament nou, en aquest cas sobre la relació humà-màquina i desmunta tots els mites i fal·làcies que envolten la IA i s'infiltra sense resistència al cap i a la vida de les persones.

.....
The File Room, d'Antoni Muntadas; Redundant Assembly, de Rafael Lozano-Hemmer. Fotografia d'Stefano Caldana; Tycho Test One, de Paul Friedlander. Fotografia: @ArteE-dadSilicio.

«DIGITAL AFTER ALL»

// MÀRIUS DOMINGO

MÈDOL - Centre d'Arts Contemporànies de Tarragona. La Tabacalera (Tarragona). Del 25 al 28 d'abril de 2024. medol.cat

Sota el lema «Una exposició i una celebració de la digitalitat», Mèdol va organitzar durant 4 dies una mostra dedicada a l'art digital i a les possibilitats de la tecnologia aplicades a la creació artística, una oportunitat per explorar un dels camins oberts, amb diferents carreteres secundàries, per un grup d'artistes que estan modificant el present i el futur de l'art. Es van presentar les instal·lacions de gran format dels estudis creatius FIELD (Londres) i Six N. Five & Someform (Barcelona / Berlín), de l'artista visual Alba G. Corral (la Ràpita), de l'artista *new media* Marnix de Nijs (Rotterdam), de la programadora creativa Mónica Rikić (Barcelona) i de l'artista audiovisual nldr3 (Barcelona), a més de la música de DJ Wilk.o. que va actuar durant les visites guiades programades.

La instal·lació d'Alba G. Corral i la dels estudis FIELD es van posar directament els visitants a la butxaca. El treball d'Alba G. Corral utilitza algoritmes oberts per generar moviments i textures, tonalitats canviant que es desenvolupen com una galàxia en expansió o un organisme rizomàtic en creixement. El mercuri, present a les potents bombetes que projecten les imatges d'Alba G. Corral i donen títol a la peça (*Mercuri*), aporta un punt de reflexió crítica a l'estatus que alguns elements químics tenen. FIELD, amb el projecte *Deep Time* ens acosta a un món en formació on diferents minerals es fusionen per crear un entorn erosionable que possibiliti l'establiment d'hàbitats biològics. Totes dues instal·lacions exploren un concepte de «nova tecnologia», i aquí podem incloure-hi Internet i la IA, que no persegueix recollir informació o generar coneixements nous, compilar dades i generar relacions entre elles. No, ni el treball d'Alba G. Corral ni la proposta de FIELD, estan per la rapidesa o l'anàlisi d'inventaris, els seus treballs orbiten a una velocitat més lenta, estan emmarcats en la contemplació. El mateix impuls que ens fa agafar un avió i plantar-nos davant de la torre de Pisa, passejar pel claustre romànic de Poblet o estirar-nos a la sorra de la platja del Trabucador al Delta de l'Ebre. Contemplació lligada a introspecció, a pouar dins d'un mateix alguna cosa valuosa que teníem oblidada, establint connexions pròpies; sense que ens diguin què hem de pensar, què hem de fer, en quina direcció hem de caminar.

«Digital After All» comptava també amb obres dels estudis creatius Six N. Five & Someform, que presentava «Artificial Spaces», amb una forta presència arquitectònica i una reflexió sobre les relacions que establim amb el nostre context físic en funció de qui som i com pensem. L'obra de l'artista *new media* Marnix de Nijs, ens proposa una «experiència immersiva cinemàtica» que faci variar la nostra percepció de verticalitat i horitzontalitat, navegant per un món virtual. De l'artista i programadora creativa Mónica Rikić podíem veure una peça (*New Home of Mind*) amb una estètica meravellosament retrofuturista i de la jove artista audiovisual experimental Andrea Badia —coneguda com nldr3—, una delicada peça que utilitza tècniques com el modelatge 3D, la realitat virtual, instal·lacions amb el *hardware* lliure Arduino o gràfics generatius, per obtenir peces molt subtils i escultòriques.

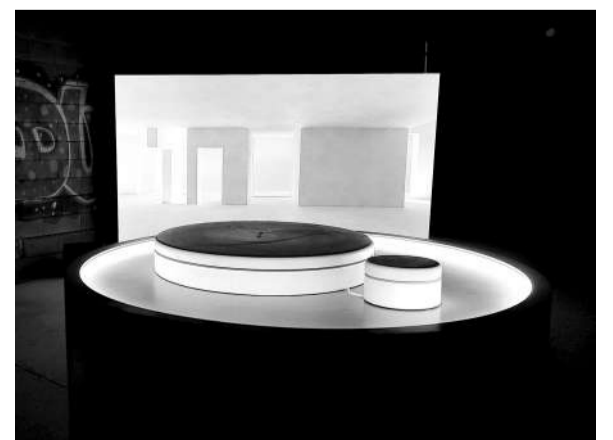
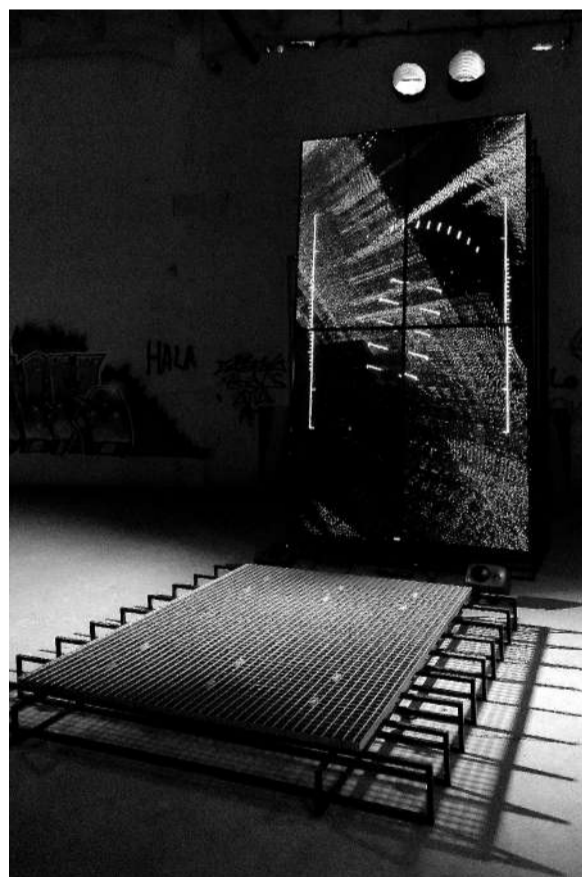
L'exposició va comptar amb el suport de Cultura Digital i neix de la mostra d'art digital «Digital Impact», dirigida per Pep Salazar i comissariada per Héctor Ayuso, presentada al Disseny Hub Barcelona el 2023, i la col·laboració de The Newart Collection.

L'elecció de l'espai mereix unes línies, sinó un article sencer. La nau de La Tabacalera on tenia lloc l'exposició era, indiscutiblement, un dels elements omnipresents que amb el seu «caràcter» cohesionava la mostra. Vicent Fi-

bla, director de Mèdol Centre d'Arts Contemporànies de Tarragona, encerta una vegada més programant a La Tabacalera una exposició que difícilment s'hauria pogut veure en cap altre lloc de la ciutat. La pregunta que sorgeix és molt senzilla: per què no és aquí la seu de Mèdol? Fa quasi vint anys que l'Ajuntament de Tarragona va adquirir les instal·lacions de La Tabacalera a la multinacional Altadis, dels usos inicialment previstos un era com a nova seu del Museu Nacional Arqueològic de Tarragona, també es va parlar de traslladar-hi la biblioteca provincial, pel camí es va construir a la façana un jardí vertical caríssim —ja desmuntat— i ara s'aposta per instal·lar a l'antiga fàbrica un *hub* formatiu, cultural i tecnològic. No s'ha pensat seriosament a situar-hi el centre d'art contemporani que la ciutat es mereix?

Tarragona amb això de tenir un centre d'art contemporani no aixeca el cap. El 2011 es posava en marxa el CA Tarragona Centre d'Art, fins a l'any 2014; El Teler de Llum és el nom que va rebre durant els anys 2014 - 2016. Quatre anys va durar el Centre d'Art Tarragona 2018-2021, recordo que tenia un logo molt bonic. I des del novembre del 2021 tenim el Mèdol a les golfes de Casa Canals. En aquests anys ens hem passejat pels tinglados del port i per les golfes de la Casa Canals, i virtualment pel mercat de la plaça del Fòrum. Fins i tot, fa molt i molt, vam somiar en un centre d'art a l'antiga fàbrica de la Chartreuse. Notícia de fa un parell d'anys: la finca de la Savinosa esdevindrà un *hub* cultural i educatiu d'ús públic. Uix, m'oblidava dels projectes pel Banc d'Espanya, a la Rambla: centre de divulgació científica, biblioteca, hemeroteca i, és clar, centre d'art contemporani. Esperem que amb la redacció del Pla Estratègic Tarragona Cultura i l'assoliment dels consensos necessaris, aconseguim finalment un projecte estable per a un equipament de qualitat. Queda lluny la Tarraco on va viure l'emperador August, però bé ens podríem assemblar a ciutats properes com Castelló de la Plana o Lleida, amb centres d'art contemporani consolidats. L'Espai d'Art Contemporani de Castelló es va inaugurar fa 25 anys, i en fa 21 que funciona a Lleida el Centre d'Art la Panera.

Non-dimensional cities, de Marnix de Nijs. Fotografia de SNIK Comunicació; New Home of Mind, de Mónica Rikić. Fotografia de Jordi Montejo; Mercuri, d'Alba G. Corral. Fotografia de Jordi Montejo; Artificial spaces, de Six N. Five and Someform. Fotografia de Jordi Montejo.

«JOAQUIM CHANCHO. ANYS 70».
ELS SEUS INICIS

// ANTONIO SALCEDO

.....
*Galeria Marc Domènech, Barcelona. Del 18 abril
 al 7 de juny 2024. galeriamarcdomech.com*

La mostra comissariada per Frederic Montornès i el mateix galerista, ens dona una acurada selecció d'una dècada de la trajectòria de Joaquim Chancho. Una excel·lent oportunitat de conèixer com durant aquesta dècada el pintor de Riudoms (Tarragona), va crear el seu particular llenguatge que, amb canvis i variacions, ha mantingut al llarg de la seva trajectòria.

En aquells anys a Barcelona començava a prendre carta de natura una pintura que s'oposava al conceptualisme i s'allunyava de la pintura informalista. Hi ha un interès per la part netament plàstica, entenent el quadre com a objecte, sense tenir en compte el seu significat ni en els referents. Durant aquest període es parla de la influència en la pintura a l'Estat espanyol del grup francès Suport Surface. Aquest grup considerava que l'objecte de la pintura era la mateixa pintura —és a dir, com un fet en si mateixa—, i centrava el seu interès en els materials, el fet creatiu i l'obra acabada.

Justament una important exposició: «Pintura dels setanta a Barcelona, Superfície i Color», celebrada al MACBA el 1997 —en la qual varen prendre part els artistes més destacats de la pintura no figurativa i en la qual va participar Chancho, com també altres artistes de la seva generació, com José Manuel Broto, Gonzalo Tena i Xavier Grau—, ens parla de la relació amb el grup francès, no solament pel títol, sinó també per molts dels conceptes que trobem en els textos del catàleg.

Centrant-nos en el nostre pintor, l'any 1969, va a París becat per la Fundació Castellblanch. Allí entra en contacte

directe amb l'abstracció. És a partir d'aquest moment que comença a endinsar-se en una pintura en la qual abandona qualsevol referència a la realitat i se centra en els aspectes netament plàstics.

L'exposició enceta el seu recorregut amb una obra del 1970, que té una clara relació amb la pintura de Vasarely, bàsicament en els patrons geomètrics i pel moviment que transmet, encara que pot ser una simple coincidència, per continuar amb obres del 1971 en les quals podem veure com es va produint un despulament formal, ja que prenen la línia com a element principal, però també en obres del 72 on encara es veu la presència de traços gestuals amb una expressivitat que va desapareixent, quan combina aquests traços sobre retícules o els combina amb línies rectes de traços gairebé matemàtics. Joaquim Chancho està en un moment d'exploració a la recerca del seu llenguatge visual, en un procés de depuració, no solament respecte de la forma, sinó també respecte del color reduït al negre, al blanc i al vermell; un llenguatge que va consolidar en aquesta dècada i que el portà a ser un dels artistes més destacats a l'Estat espanyol.

La revisió d'aquesta selecció d'obres que integra la mostra ens permet conèixer la major part dels elements que conformaran el seu lèxic, els anys en els quals codifica el seu llenguatge. Anys que, com el mateix artista

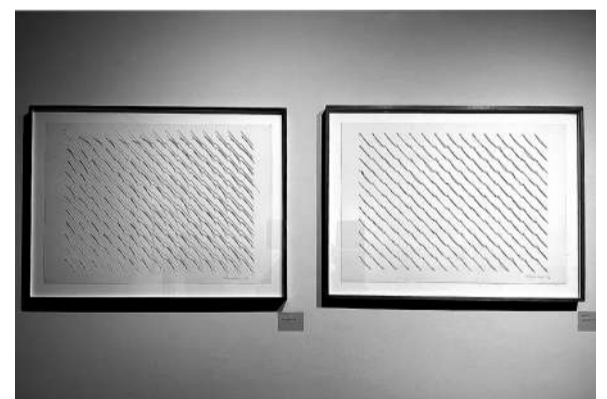
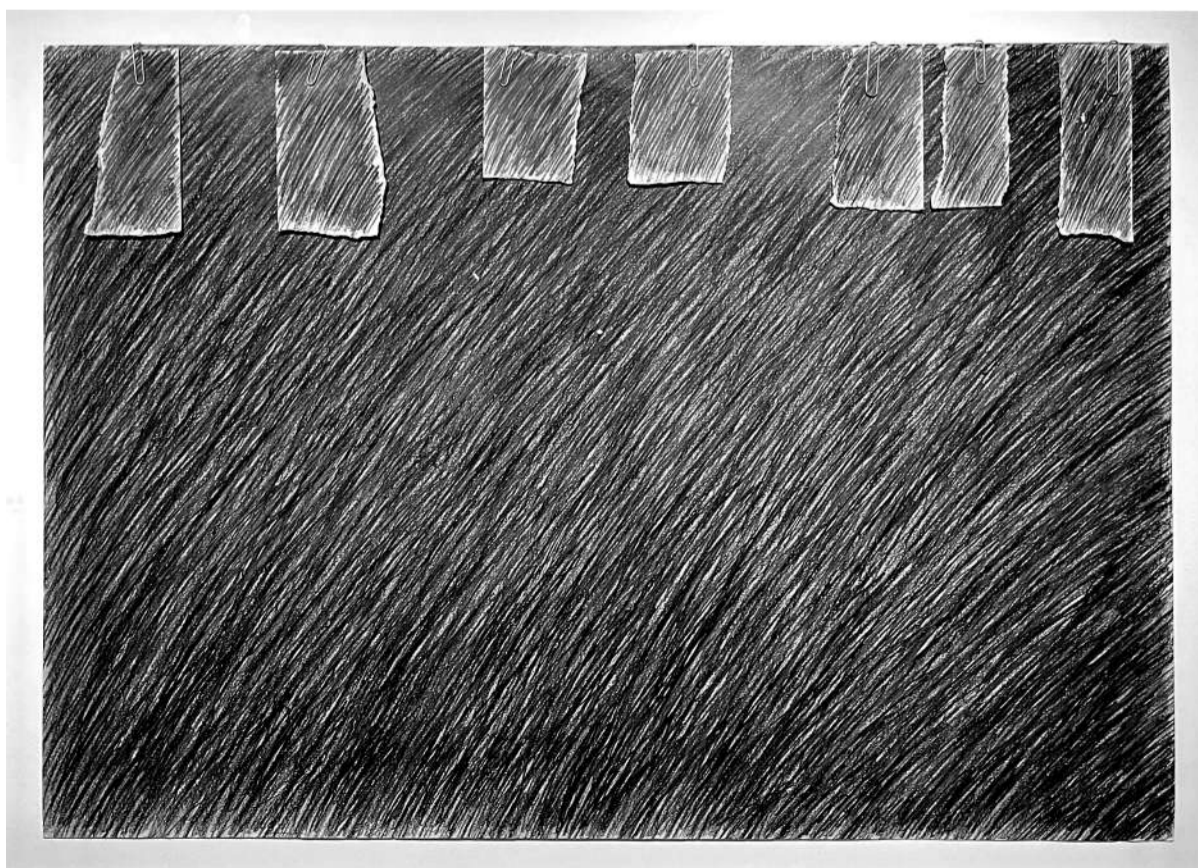

expressa, foren d'una gran intensitat en el treball i d'una gran radicalitat, com ho és per exemple: *Horizontal amb taques* (1972) una obra minimalista en la qual una línia travessa l'espai pictòric per acabar amb dues senzilles taques als extrems. Tenim obres amb un traçat geomètric gairebé perfecte que sorprenen per la seva bellesa com són: *Recta inclinada* (1973) i *Escala* (1976), un díptic amb un efecte visual magnífic que podem relacionar amb les pintures negres de Mark Rothko a la capella de Houston, Texas (USA). Obres que contrasten amb altres amb traços cal·ligràfics, que ens remeten a una major espontaneïtat, traços que es van depurant i que al final de la dècada, són a penes unes pinzellades reduïdes a la mínima expressió, que omplen completament l'espai pictòric.

En totes aquestes obres poden veure-hi, a més, dos elements que són essencials en la seva obra: el temps i el silenci. Les seves obres comuniquen una sensació de quietud, d'harmonia, tot l'oposat al soroll; i en elles el temps és continu. Altres constants en el seu treball i que aquí ja estan presents són: la relació amb la música i la matemàtica. Tal com diu el mateix artista: «cada pintor té la seva mètrica i encara que pintar pugui semblar més intuïtiu, no es pot obviar aquest paper pautat». I en relació amb la música, els aspectes que li interessin són els mateixos que podem veure en la seva producció pictòrica: les seriacions, les seqüències, els intervals, la reiteració les variacions, el cromatisme, el ritme.

En conjunt, les obres d'aquesta dècada ens parlen d'un creador amb un criteri sòlid, amb una obra que des d'un bon començament es va caracteritzar pel seu rigor, pel seu treball intens i silencios, i per un procés d'investigació constant.

.....
Joaquim Chancho a la inauguració. Vistes de l'exposició.
Fotografies: ARTIGA.

**OPERACIÓ DE VISIBILITAT
FEMENINA AL MAMT**

// TERESA BLANCH MALET

«Artist s contemporan s». Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona. Del 20 de gener al 29 de desembre de 2024. dipta.cat/mamt

L'exposició «Artist s contemporan s» és fruit d'una encertada acció reparadora dins les sales i col·lecció del Museu d'Art Modern de Tarragona, sota la direcció de Manel Margalef, en favor de restituir l'escassa presència de dones artistes a manera de «compromís democràtic feminista», com expressa Assumpta Rosés, a qui se li encarrega la complexa tasca d'anàlisi i recerca per omplir aquest buit al qual al·ludeix el títol de l'exposició.

El seu bon treball curatorial ha donat lloc a una reveladora exposició que reuneix l'obra d'una quinzena d'artistes visuals que indaguen sense subterfugis en la matèria-cos, en tòpics, en arquetips o ecosistemes en crisi, en passat i futur del territori, en economia especulativa o en la vida sota conflictes bèl·lics, amb una clau encuriosida entre la cura, la metàfora, l'humor, el rastreig o la posada en evidència de l'estat del món en què aquestes dues generacions d'artistes es veuen inserides. Unes artistes que aporten variats bagatges; la majoria han complementat els seus estudis amb estades a altres països, són també poetes, cineastes, activistes o ballarines, i moltes exerceixen la docència en història i pràctica artística o comunicació audiovisual, de manera que nodreixen amb els seus coneixements les generacions posteriors. Procedeixen de terres tarragonines, però també de Barcelona, Madrid o Caracas, i viuen repartides entre Reus, Tarragona, la Canonja, Valls, el Priorat, la Ràpita o Amposta, i han estat actives promovent una editorial feminista, tallers d'art o d'escriptura, comissariats o producció de cinema femení. Aspectes de fons també prou significatius per entendre l'abast de la interessant operació de visibilitat realitzada.

S'acosten a la idea de territori, amb l'atenció posada en fragments d'antics camins quasi abandonats entre conreus com fa Núria Rion amb l'engrandida *Pell de roca*, o

l'aproximació a la Catalunya rural de la postguerra en el vídeo nocturn *Els ocells cantaven malgrat feia fred* (rodat a La Juncosa de Montmell), on Ro Caminal enregistra vivències del fonamental paper de les oliveres en èpoques d'escassetat. Amb repetides panoràmiques fotogràfiques dels creixents espais liminars entre camp i ciutat, la conceptual mirada de Gemma Clofent a *Solar I (Location I)* insta a forçar la nostra percepció. I Mariona Moncunill adverteix de l'ús polític de la natura erma a la instal·lació *Malpais*, a partir d'un plató abandonat al desert de Tabernas (Almeria), escenari estandarditzat a les pel·lícules de *spaghetti western* dels seixanta.

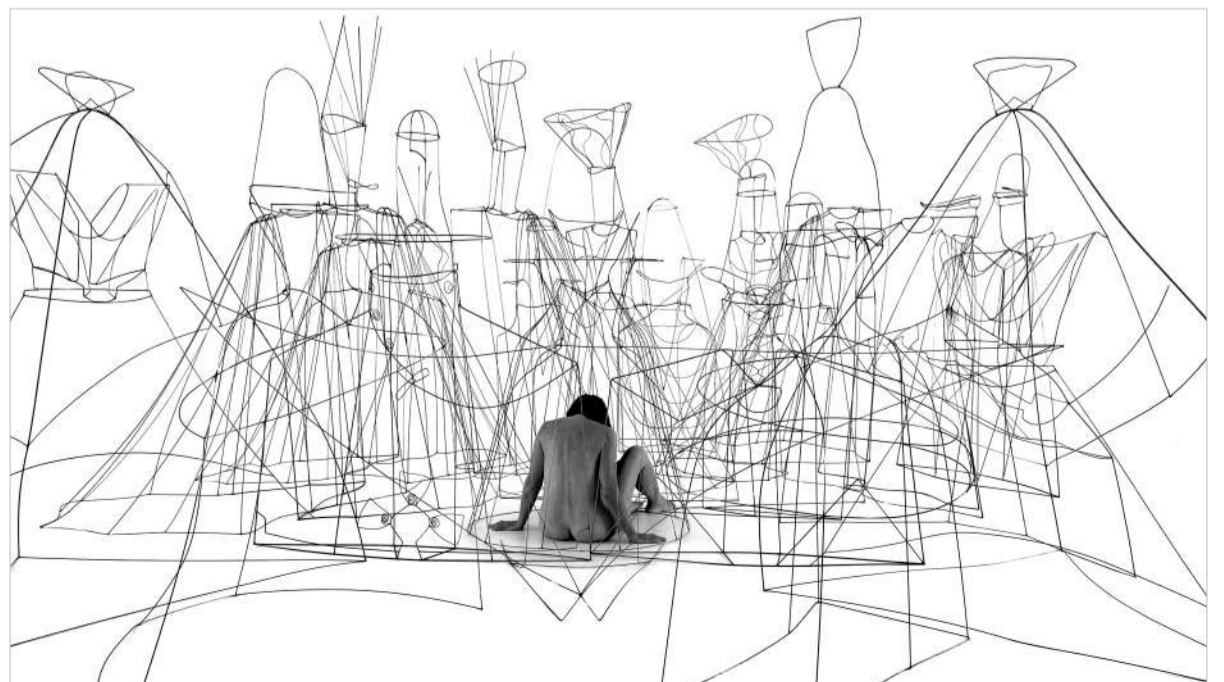
Amb un clar rerefons ecològic, Alba Corral recrea, a partir d'algoritmes, els colors i el sinuós moviment de la *Papallona de l'Alfacada* (llacuna al Delta de l'Ebre), des d'un clar posicionament de gènere, per alertar-nos dels ecosistemes en perill. A *MEM*, Montserrat Cortadellas fa senzilles accions en les quals introdueix miniatures de casetes en indrets naturals aquosos, amb una certa dissort que apel·la a la necessitat d'un nou enfocament conservacionista per a aquests primordials i avui incerts elements de vida: l'hàbitat i l'aigua. I Ariadna Parreu, explorant vides desconegudes de les matèries, a *Bha phanein*, rememora la brillantor perduda del primer ferro sideral jugant a fer-lo orgànic i volàtil.

Per altra banda, palesar el pes dels arquetips dins la societat postmoderna és l'objectiu tant de la irònica pintura colorista de *Mosaico para un viaje a Júpiter* de Lúcia Porcar, que al·ludeix al triomf del consum massiu de publicitat als anys 60, com del sofisticat políptic fotogràfic *Beating Paths* de Vanessa Pey, celebrador i exacerbador, que posa en evidència la buidor dels arquetips femenins. Projeccions específiques del propi cos de dona reproductiu són les formes larvàries voladores de Mari Chordà a *Colgada de un cuadro*, que inicien un viatge de metamorfosi sensual lligat a la matriu femenina, i la banyera d'Ester Ferrando *De cos absent i altres restes orgàniques*, amb enormes bombolles sòlides a l'interior, que adopta una identitat carnal placentària.

I estretament lligades a vides personals, Mariaelena-roqué (MER) despulla «el cos incestuós de paridora i amant»

per deixar-lo reduït a un mer esquema de fràgil insecte en la impressió digital *Silenci nu*, Montse Gomis ofereix un relat del pas del temps en les transferències dels seus *Autoretrats* coronats per imatges d'objectes (castells, còdols, núvols i farcells) que ocupen el seu imaginari, i Alba Sotorra enregistra, a *El pati de Kobane*, el retrobament d'uns nens amb les runes de casa seva, d'una emmudida quotidianitat, enmig de la catàstrofe humanitària d'una guerra. Mentrestant, Raquel Frieria, a *Confesiones económicas*, trasllada l'amoralitat especulativa de les finances actuals a la moral cristiana personal en un irònic gir que porta l'espectador a escoltar, agenollat en un reclinadori, una confessió gravada una vigília de Reis.

Fragment de Malpais, *prestatges amb fotografies*. Mariona Moncunill; Vídeo *Els ocells cantaven malgrat feia fred*. Ro Caminal; Vestigis. *Montse Gomis*; *Silenci nu/Despulses inoxidables*. *Mariaelena Roqué*. *Fotografies: MAMT i ARTIGA*.

SEGUEIX EL CAMÍ DE LES RAJOLS DAURADES.

// ASSUMPTA ROSÉS

Ester Ferrando. Centre de Lectura de Reus. Cicle d'Art Contemporani. Del 19 d'abril al 25 de maig de 2024.

centredelectura.cat

Ester Ferrando ha disposat una instal·lació espectacular, plenament integrada a l'espai, feta a mida de la Sala Fortuny del Centre de Lectura. Consisteix en una escala lluminosa de color groc que ocupa gran part de la sala, dirigida al cel simbòlic de la claraboia que és un element arquitectònic característic i principal de la sala

d'exposicions. Aquesta sala és un espai noble, ampli, molt simètric i proporcionat on els treballs artístics troben un recer favorable.

L'obra de l'Ester està inspirada en una vella escala d'obra que uneix un camí fondo dels afores de Reus amb una finca més alta, però els propietaris han prescindit d'aquesta antiga entrada i l'han deixat sense ús pràctic. És una escala que no va enlloc. Ella la veia sovint en les passejades restringides durant els dies del confinament. La incertesa pel destí, pel futur, que sentíem en aquella situació de pandèmia, tenia un paral·lelisme simbòlic en la imatge d'una escala que puja a un espai cegat i sense sortida.

A l'exposició, l'escala troba un nou sentit; s'enfila fins al cel simbòlic d'una lluernia i baixa a un duplicat virtual en el reflex d'un mirall posat al terra. Les obres d'aquesta artista que s'autodefineix com a escultora, tenen sovint un caràcter escenogràfic, són instal·lacions amb objectes quotidians modificats, reproduïts amb motlles de fibra de vidre o bé presentats amb canvis d'escala, dins caixes de llum o en imatges fotogràfiques. Crea ambients il·luminats, evocadors d'accions quotidianes com el bany, rentar plats, dormir... Ho fa amb objectes com banyeres, cossis, lavabos, desaiqües, llits o balcons. Molt realistes però transfigurats en un ambient misteriós. Llum, sons, imatges i remors denoten intimitat i impliquen l'espectador en unes emocions que transcendeixen l'acció.

L'escala més representada en el món de l'art és l'escala que el profeta Jacob va veure en somnis, era una escala imaginària que unia el cel i la terra, per on pujaven i baixaven els àngels com una promesa de protecció divina. Ni l'escala de pedra del camí fondo que interpel·lava l'Ester, ni l'escala que ha construït amb resina i llum que topa amb el cel de vidre, ni la imatge virtual que es projecta cap a un inexistent subsol en els miralls, poden prometre accedir a un lloc protector. Es mantenen com un espai de comunicació simbòlic, lluminós en ell mateix, una construcció plàstica, físicament intransitable, proposició d'un camí possible entre dos enigmes.

Vistes de la instal·lació. Fotografies: Ester Ferrando.

PREPOSICIONS DE DOL

// JORDI VERNIS

Ariadna Parreu. «Boca-Bola». Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona. Del 30 de maig a l'1 de setembre de 2024. dipta.cat/mamt

Tres sales del Museu d'Art Modern de Tarragona acullen vuit projectes escultòrics de l'Ariadna Parreu, on predomina un estudi dels materials sintètics que són combinats per portar al límit tota idea d'organisme. Nocions com «cos», «objecte» o «forma» es revelen insuficients davant el que més aviat semblen entitats indeterminades, properes a «ataüts» i «sarcòfags», per dir dos substantius que s'esmenten al full de sala. *Mortalla* n'és un bon exemple, amb la seva combinació de polipropilè, cuir, plom, plata i flors.

Un element important de l'exposició és la mediació de la Núria Gómez Gabriel, que al text ofereix diferents punts de contacte per entrar en aquesta «Mortificació de la matèria» que és «Boca-Bola». Un text que ens parla d'empatia (Marianne Hoffmeister), de malla (Timothy Morton), de matèria sorda (Jane Bennet); és a dir, de connexions ineludibles. No hi ha coses en si, independents entre elles. Precisament, en aquesta no diferència, en aquesta malla que aniquila individualitats i ho uneix tot amb tot, hi trobo preposicions: aquests elements lingüístics que uneixen elements i n'expressen una relació gramatical.

Fixa't en les brides que són emprades en diverses obres de l'Ariadna, en les anelles barates que sustenten

parts del projecte que presideix l'anomenada Sala Blanca, o en l'aferradora que brilla sola a l'escultura de paret que enceta la Sala Vermella. Allà trobem *Bola*, la preposició absoluta: un petit element de bioplàstic i cinabri que fa de frontissa entre dues parets, i les connecta. Una connexió, feta per un connector, en una exposició de connectors.

La «imatge cohesiva i singular que aglutina les diferents escales temporals de la realitat», per dir-ho en paraules de Gómez Gabriel.

A la Sala Negra hi ha una altra «escultura» de cantonada, entre dues parets: *Oli*, on trobem combinades goma, poliestirè, polipropilè, plastilina polimèrica, fibra de carboni, estany i sorra. Sembla que a ella estigui dedicat el sintagma «Vàlvula de motor de goma», del text de sala. Hi ha en l'exposició una voluntat d'explorar la sinestèsia del que és podrit, del plàstic cremat, del material industrial impur. És el revers femení, spectral, que ve a cobrar-se la venjança contra el masculí *full-organic*. En aquest sentit, en el procés de treball de l'Ariadna hi ha certa voluntat de fugir d'un malentès ecològic. Fugir de quelcom que podríem anomenar l'heteronormativitat del reciclatge.

A «Boca-Bola» hi ha un anhel (abandonat, això sí) de ser llenguatge. El joc amb els tres espais, l'associació d'un color en tots ells i les referències a l'alquímia mostren un mínim intent de construcció de sentit, el qual queda avortat ja que en cap cas se segueix fins a una narrativa conclusa. La imatge final de l'exposició és la d'un text corregit amb traces de Tipp-ex convencional a les quals se'ls ha passat un encenedor per damunt perquè entrin en combustió. Més enllà de les obres, el que roman a les sales és aquella pau pròpia dels objectes després d'inflamar-se, el silenci de les preposicions que estan de dol.

Dalt Psique i Eros; baix Sala vermella. Brea.
Fotografies: ARTIGA.

PÀGINES DE CREACIÓ

ALBA G. CORRAL

ALBA G. CORRAL (Madrid, 1977) «Esbossos del Palau» núm. 3.

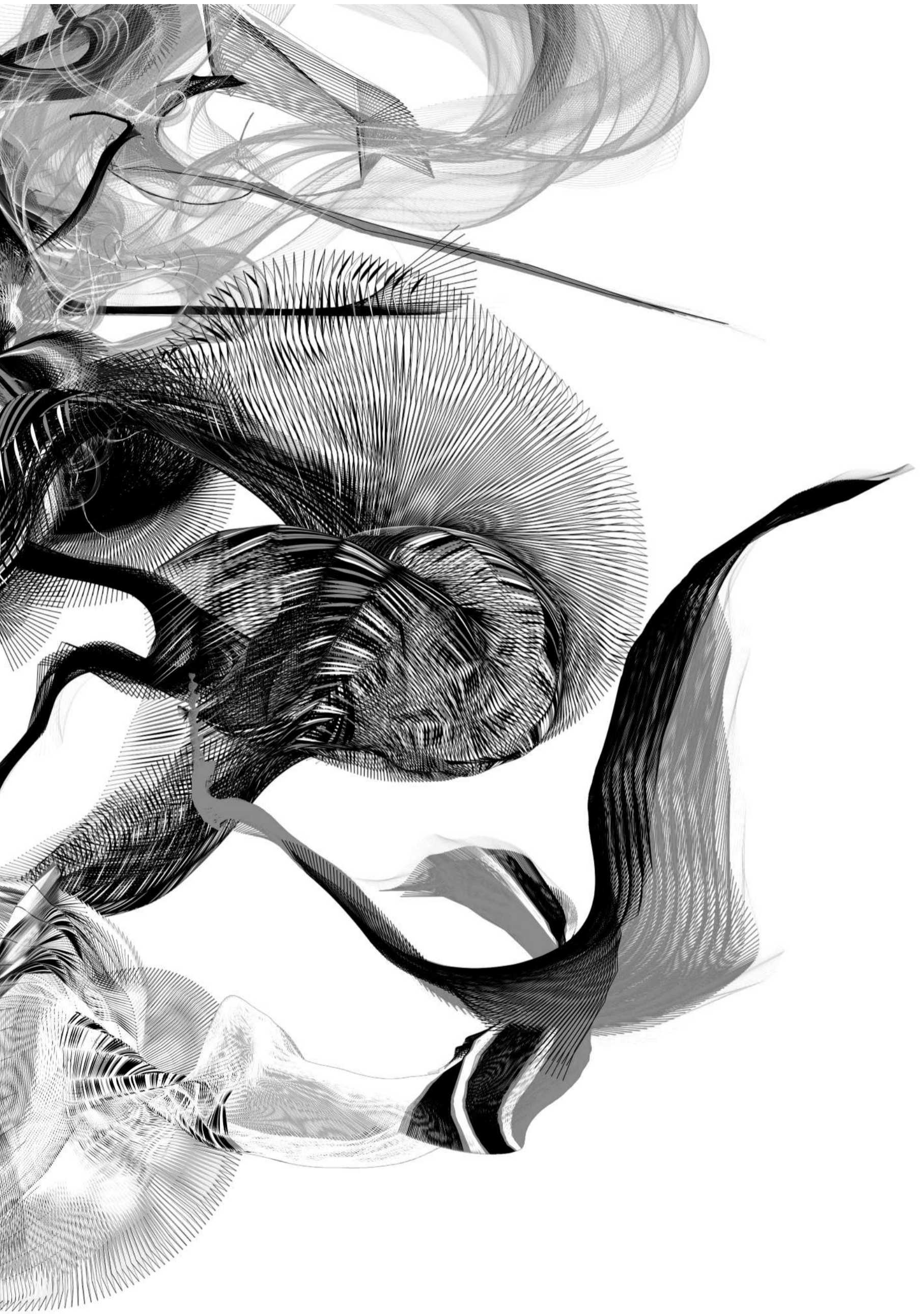
Dibuix generatiu creat amb codi (Processing org). B/N, Producció 2020.

Dibuix original edició en Blanc i negre, 2024.

«Soc una cadena binària, soc pur artifici» Artista visual desenvolupadora de codi i docent. Amb formació en enginyeria informàtica, practica les performances en viu, el vídeo, els mitjans digitals i la instal·lació, i explora narratives abstractes a través de diferents pràctiques artístiques. Actualment té la base a La Ràpita (Montsià) des d'on projecta la seva obra a l'àmbit internacional.

Membre de l'equip de programació del Festival Eufònic, ha actuat a Art Futura; Sònar; Festival Electra, Montreal; Festival Grec; Llum Barcelona; Palau de la Música. Va fer una gran exposició individual a Lo Pati Centre d'Art, Amposta, 2022. El 2024 ha participat a Tarragona a «Artist's Contemporan s» al MAMT i a «Digital After All» de Mèdol a La Tabacalera.

PERFORMANCE.

Llibre objecte de Chema Novell.

Dissenyat per Francesc Vidal i editat per Addend, amb textos de Marcel Pey i Eudald Camps i fotografies en complicitat amb Jordi Abelló. Karl Lagerfeld, figura mítica i referent absolut per a l'autora del món de la moda i el disseny, diu: «La moda és un art per a la vida». Chema construeix imatges de la seva relació amb el vestuari i els complements que ella mateixa crea i vesteix habitualment, i les publica a les xarxes. Reporten la seva presència en exposicions, actes culturals i cívics, entre arquitectures i escenaris significatius, siguin urbans o suburbans, elitistes o marginals. Fotografies, fotomuntatges i collages fotogràfics copsen un món fosc on brilla l'original, el bell i el terrible. **AR**

ANTONIO LUQUE. «BENDITA INOCENCIA».

*Aula d'Art del CRAI de la URV.
Tarragona, del 13 de març al 14 d'abril de 2024.*

Per si no ens quedava clar, les imatges amaguen coses, però això ja ho sabíem. O no? Sorprenen que si a Google posem «foto fake kate middleton», apareguin més de 6 milions d'entrades. Però algú encara creu que les imatges que es publiquen a Instagram o a Facebook surten de la càmera del mòbil? Entre atrezzo, filtres, enquadraments, esborrar gent que passa pel costat... tot el que veiem té una intencionalitat: «mireu que guai soc i que bé que m'ho passo sempre». Antonio Luque, amb aquesta mostra llargament meditada, va més enllà quan apunta que no únicament es maquillen les fotografies, també les biografies, en una espècie d'hagiografia que santifica el treball dur, matinar molt, la joventut, el fracàs que obre les portes de futurs èxits... Tot plegat quan la teva família està disposada a fer aportacions per fer-te triomfar. Imprescindible el text de Lúcia Porcar, que acompanya l'exposició i dona sentit al que veiem. **MD**

**IVAN FORCADELL.
«EL JARDÍN DE LA TÍA CARMEN».**

*Saló dels miralls, Teatre del Liceu.
Barcelona, del 7 al 20 de febrer de 2024.*

El treball al camp impregna l'obra presentada al Liceu, una mostra que reflexiona sobre la fragilitat i precarietat de les comunitats agrícoles i col·labora per transformar una llavor en arbres i fruits. Aquesta peça consistent en una pintura collage de grans dimensions, fotografies de la família de l'artista i una instal·lació central feta amb teixit, es presenta com un homenatge a aquelles persones treballadores del camp que mai s'havien pogut permetre entrar al teatre del Liceu. La seva obra no es queda en la tècnica, sinó que hi ha tota una recerca al darrere sobre la memòria familiar, que s'estén i es converteix en memòria popular. **QT**

**ARNAU CASANOVES.
«DANYS COL-LATERALS (I ALTRES PRESENTS PER UN NOU NAT)».**

*La Grey. Tarragona, del 27 de gener al 15 de març de 2024.
lagreytarragona.wixsite.com*

Amb «Danys col·laterals (i altres presents per un nou nat)» —una instal·lació que inclou imatges, escultura, neó i so—, Arnau Casanoves ens introdueix en la paradoxa del gat de Schrödinger, la nostra mirada modifica l'estat del gat, en aquest cas l'estat de l'escorpió, que no sabem si l'acabem de descobrir en aixecar la pedra, o està a punt de ser esclafat. Podríem suposar una cosa i exactament tot el contrari, un fet podria ser real i el contrari també. I naturalment també el so que produeix el neó amb forma d'escorpió, que és captat per un micròfon i ampliat per un altaveu. Un so inquietant que omple la sala i ens porta al costat del gat de Schrödinger i l'experiment mental que qüestiona el destí i ens diu que totes les opcions són reals, són possibles. I sí, finalment, tot està distorsionat. **MD**

PROJECTE GARBA.

Residència Baladre, Amposta. 1 i 2 de juny del 2024.

Lo Pati Centre d'Art d'Amposta, amb la col·laboració de la Fundació Daniel i Nina Carasso, han presentat un projecte de col·laboració entre artistes i científics per treballar problemàtiques ecosocials. El lideren David Bestué, escultor, Sara de Ubieta, arquitecta i Marc Navarro, comissari i crític d'art. Durant la festa de presentació s'han vist els primers treballs: una escultura enmig dels arrossars, una col·lecció de barrets de palla i un estudi entorn el transport ferroviari al Delta. El projecte tindrà dos anys de durada i es faran tallers, recerques teòriques i creacions artístiques amb l'objectiu de recuperar materials de rebuig generats per la producció agrícola i l'activitat econòmica del Delta. **AR**

**DOLORS MOLAS.
«ESCLETXES I RADIACIONS».**

*Personal Galeria.
Tarragona, del 16 de febrer al 10 de maig de 2024.*

El treball de Dolors Molas s'ha gestat en silenci. Lluny dels focus i els corrents imperants, que supediten bona part de l'acció artística actual als mitjans emprats i al context exterior, i obvien l'univers personal de l'artista, potser perquè molts dels creadors que ara es donen a conèixer són massa joves per tenir un món propi que traspassi el que podem veure en les efímeres stories d'Instagram que publiquen a tort i a dret. Abstracció poètica, paisatges insinuats que apareixen sobtadament com la suma de molts altres, colors de casa nostra, blaus i ocres, grocs, marrons, com si volgués representar un arbre que passa simultàniament per les quatre estacions. Passió, moviments lliures però no casuals, espontaneïtat, reflexió en el color. Gonzalo Lindín i Antonio Saura, però també Soledad Sevilla. **MD**

ESTER FABREGAT.

Festival Jardins de Llum. Manresa, 17 i 18 febrer de 2024.

Dins de les Festes de la Llum, «Jardins de Llum», va presentar 30 propostes a diferents indrets de Manresa i va crear un itinerari sensible, un flux creatiu entorn la llum i l'aigua. A la Sala Gòtica de la Seu, Ester Fabregat va presentar *Podia*, una instal·lació inflable de grans dimensions. L'obra constava de cinc tubs de cinc metres de roba fluorescent, il·luminats per dins, que s'estenien com a tentacles per la sala i sortien a l'exterior per les finestres. Obra inspirada en les pues dels eriçons, evoca l'experiència del tancament obligat i les cautes sortides a l'exterior durant el temps del confinament i la pandèmia. Una primera versió de l'obra s'havia presentat a «COVID ART» al Museu de Valls. **AR**

FATMA HADDAD (BAYA).

«L'OCELL CANTA, BAYA PINTA...».

Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona, del 29 de febrer al 30 de juny de 2024. dipta.cat/mamt

La comissària Pilar Bonet fa una important tasca en recuperar de la història una artista com Fatma Haddad (Algèria, 1931-1998), una pintora que va començar a treballar de molt jove, influenciada per l'imaginari de la cultura àrab i creadora d'un univers màgic propi; que serà fidel al seu estil, tot i relacionar-se amb els corrents d'avantguarda a final dels anys 40 a França. La seva pintura, plena de color i optimisme, ens parla de l'amor, el respecte a la vida i la cultura, uns temes que semblen perdre's en la voràgine de l'art del segle xx i que Baya representà amb tota convicció, sense complexos. **QT**

CAMBRILS 10 ANYS DE BIENNALS D'ART CONTEMPORANI GASTRONÒMIC.

Sala Àgora. Cambrils, del 6 d'abril al 3 de maig de 2024.

Les obres premiades a les biennals de la nova etapa del concurs han permès fer una exposició i s'ha pogut veure el bon resultat d'obrir i actualitzar la convocatòria i de comptar amb jurats qualificats. Actualment, el món de l'art considera amb interès el tema de l'alimentació i les cultures gastronòmiques, com a construcció cultural i estètica o com a tema d'implicació social i d'integració. Cambrils s'ha fet amb una petita, interessant col·lecció de peces de bons artistes: Jesús Movellan, Joan Codina, Isabel Granollers, Cristina Salvans, Ester Ferrando, Roger Caparó, Àngel Pomerol, Àlvar Calvet, Rosalia Banet, Pau Magrané i Ariadna Parreu. I som a les portes d'una nova edició. **AR**

PILAR BLAT – PASQUAL GOMES.

«CARRARA».

La Comella Gràfica. Tarragona, 20 i 21 d'abril de 2024.

De la solidesa i el prestigi del marbre a la fragilitat i les petites dimensions van els treballs de Pilar Blat i Pasqual Gomes. Un diàleg amb les pedreres de marbre de Carrara, a la frontera de la Toscana, al cor d'Itàlia. Les formes i els colors que l'extracció del marbre ha deixat al llarg dels segles sobre les parets de les canteres i que, segons els experts, es remunten a l'edat del bronze. Transparències, formes irregulars amb elements geomètrics, textures, líquens i vegetals que s'aferran a les esquerdes. Obres basades en la lleugeresa, en l'aire, en el que resta de les extraccions, en les petjades, una reivindicació de la mirada, del pas del temps, de les ombres que oculten i suggereixen un diàleg centrat en el material, sense pretensions. Com si una esquerda ens revelés l'existència d'un món ocult que podem intuir com arqueòlegs d'un temps que encara no ha arribat. **MD**

ANAISA FRANCO.

«COSMIC EYE».

Plaça del Poador. Amposta, del 9 de febrer al 9 d'abril de 2024. lopati.cat

Dintre del festival d'instal·lacions a emplaçaments singulars a les Terres de l'Ebre, impulsat per Lo Pati, trobem l'obra de l'artista internacional Anaisa Franco, una peça inspirada, alhora, en l'ull humà i els forats negres, que, a la nit, interactuen amb els reflexos del riu Ebre. L'artista brasilera treballa la unió entre art, ciència i noves tecnologies i amb aquesta obra també crea consciència sobre la importància de crear de manera sostenible. Explora aquí a un vessant poètic i visual, més que no pas el conceptual i científic que és on destaca millor, però continua cercant la important interacció de l'espectador. **QT**

LÍDIA PORCAR.

«LA MORT QUE ES QUEDA».

El Círcol. Reus, del 7 de juny al 12 de juliol de 2024. elcircoldereus.cat

El cicle «Ocupació Temporal» que té lloc aquesta temporada al Círcol de Reus aposta per l'art que utilitza diverses tecnologies, ja siguin digitals o analògiques, i ens les presenta lluny de l'exposició estàtica, tal com hem pogut veure en el treball performatiu d'Arnau Casanoves, en les formes en moviment de Marie-France Veyrat o la videoinstal·lació de Lídia Porcar. Aquesta darrera mostra dos vídeos en bucle projectats al sostre i ambientats amb la música tecno d'Antonio Luque. Utilitza les seves característiques emotives i imatges reapropiades per posar-les sobre un paisatge erm i representar un futur desolador i la ignorància que ens hi condueix. **QT**

«UN RÈQUIEM PER LA HUMANITAT»

// VALENTÍN ROMA

«Un rèquiem per la humanitat», a cura de Tania Safura Adam Mogne. La Casa Encendida. Madrid. Del 24 de maig al 15 de setembre de 2024. lacasaencendida.es

Fins al 15 de setembre se celebra a La Casa Encendida de Madrid una mostra enormement singular, que aporta noves perspectives genealògiques, textos assagístics molt cuidats i precisos, així com materials inèdits, i que desfà alguns enfocaments habituals en certes recapitulacions sobre la producció cultural negra.

Titulada «Un rèquiem per la humanitat», l'epígraf que l'acompanya —«Deshumanitzacions, poder i futurismes negres»— subratlla quines són les zones crítiques i quins són els recorreguts pels quals transita aquesta exposició.

El primer dels recorreguts narra com el procés d'inferiorització del subjecte negre no només posseeix unes arrels històriques que es remunten a l'espoli colonial i al tràfic de persones esclavitzades, sinó que ha perviscut —i perviu— a través d'instruments jurídics, artístics, literaris o cinematogràfics. Entre aquests elements, hi trobem les pintures de castes que, durant el segle XVIII, decoraven les llars de l'alta societat espanyola, esquivant la supremacia blanca i ridiculitzant el mestissatge entre races; pel·lícules com *El naixement d'una nació* (1915) de D. W. Griffith, que ret tribut als linxaments comesos contra la població negra pel Ku Klux Klan; vinyetes, anuncis,

gravats o fotografies que criminalitzen i parodien, que cosifiquen o animalitzen els desposseïts d'un lloc segons el punt de vista humà imposat per Occident.

Menció a part mereix l'episodi «Arxius negres», que és fruit de la investigació col·lectiva «Espanya negra: viatge cap a la negritud en l'espaitemps», un projecte dirigit per la mateixa comissària de la mostra, Tania Safura Adam Mogne, i que va arrencar el 2022, amb la col·laboració d'Artium (Vitòria-Gasteiz), MNCARS (Madrid), IVAM (València) i CCCB (Barcelona). S'hi mostra una selecció documental que testimonia les línies fortes d'aquesta necessària proposta investigadora. Malgrat tot, «Espanya negra» tindrà una presentació museogràfica més àmplia al Manifesta 15 (Barcelona i cinturó metropolità, 2024), amb l'exposició «Arxius negres. Fragments d'una metròpoli colonial».

«Rèquiem per la humanitat» no és només un projecte de rescat i impugació. D'aquesta manera cal entendre

el segon apartat, «Condicció negra: escriptura i alliberament», que compila 45 llibres escrits entre el 1785 i el 2012, en els quals es dibuixa una contracànon del fonamentalisme humanista a través d'autors que van iniciar un vertader camí de rehumanització integral des de l'Atlàntic negre.

D'altra banda, tot i que s'hi exhibeixen diferents obres d'artistes en actiu, com Sybil Coovi Handemagnon amb *Ils/Elles Vous Re-Gardent Aussi* (2018) i *Se faire sentir #1* i #3 (2022), Claudia Caremi amb *Amnesia colonial* (2021) i Frida Orupabo amb *A Litany for Survival* (2021), en el tercer apartat, «Futurismes negres», hi trobem tres peces seminals. Es tracta d'*Hydra decapita* (2010) de The Otolith Group, *Postcolonial Dilemma #5* (2021) de Kongo Astronauts i, sobretot, del relat distòpic *El cometa* (1920) —traduït per primera vegada al castellà—, amb el qual W. E. B. Du Bois es va inscriure en aquella fèrtil línia dissident que incloïa autors com Frances Harper, Pauline Elizabeth Hopkins o Charles W. Chesnutt, que durant el primer quart de segle XX van imaginar altres realitats polítiques i socials des de les mitologies o l'utopisme negre.

Aquest apartat sobre la reinvençió cultural, la metamorfosi i la ciència-ficció culmina amb una condició de vasta biblioteca sonora i literària, que inclou treballs d'Alice Coltrane, Sun Ra, Cymande, Tricky, Ishmael Reed, Sony Lobou Tansi i Amos Tutuola, entre molts d'altres.

Vistes de l'exposició.

Fotografies: La Casa Encendida / Maru Serrano.

INTEL·LIGÈNCIES NATURALS vs INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL

// CÈLIA DEL DIEGO

.....
Pierre Huyghe. «Liminal».

Pinault Collection. Punta della Dogana. Venècia. Del 17 de març al 24 de novembre de 2024. pinaultcollection.com

Leeum Museum of Art. Seül. Fins al febrer de 2025.

leeumhoam.org

El títol de la Biennal de Venècia d'enguany –*Foreigners Everywhere* (Estrangers arreu)– proposa una reflexió sobre la diversitat del món actual, habitada pels propis artistes en qualitat d'immigrants, emigrats, expatriats, exiliats, refugiats, que és abordada amb més o menys encert als projectes presentats als pavellons dels Giardini i a l'Arsenale. Però, si hi ha a Venècia una exposició capaç de submergir-nos en la complexitat de l'experiència de sentir-se forà (o fora de lloc), aquesta és «Liminal», de Pierre Huyghe, a la Punta della Dogana. Una mostra que, tal i com apunta la comissària Anna Stenne, «qüestiona la nostra percepció de la realitat, com si fóssim estrangers de nosaltres mateixos, des de la perspectiva d'un altre humà/inhumà».

L'interior de l'antiga duana veneciana del segle XVII es presenta per a l'ocasió com una atmosfera immersiva en la qual, lluny de pretendre que els visitants se situïn enmig de recreacions virtuals i interactives com ho fan les mostres 3D que proliferen cada vegada més a casa nostra, els abandona a un espai incòmode ficcionat des de la cibernetica i la filosofia, on els seus cossos es confondran amb els d'altres personatges no humans, biològics o tecnològics, que responen a patrons d'interacció que no reconeixen, i que només podran provar d'interpretar després de llegir el full de mà.

Estratègicament situat al centre de l'espai, i visible des de diversos punts de la mostra, l'imponent film *Camata* (2024), autdirigit i editat contínuament per Intel·ligència Artificial, és protagonitzat per una càmera autònoma robotitzada que explora les restes d'un esquelet humà, en el que es podria llegir com un gest premonitori d'un futur no llunyà on les màquines impulsades per IA superaran l'espècie humana, l'abocaran a la seva desaparició, i potser fins i tot reinterpretaran la història de la humanitat des de la seva centralitat.

«Liminal» posa en relació treballs de l'artista de nova producció amb d'altres dels darrers deu anys, la majoria dels quals pertanyen a la pròpia Col·lecció Pinault. El projecte que dona nom a la mostra és una instal·lació experimental en la qual un simulador en temps real condiciona el moviment d'una figura sense rostre generada per ordinador que viu engabiada dins una gran pantalla LED, i que anirà assolint aprenentatges automàtics que gradualment faran evolucionar el seu comportament. En la mateixa línia, *Idiom* és el resultat d'una llengua inventada autogenerada a partir de la informació captada per uns sensors instal·lats sobre uns personatges emmascarats que deambulen enigmàtics per les sales.

La negació del rostre humà, i de les seves possibilitats expressives, és un element recurrent en el treball de Huyghe que esdevé central a la celebrada pel·lícula *Human Mask on*, en el marc d'un antic restaurant japonès en runes prop de la Fukushima post accident nuclear, un mico cobert amb una mascara de teatre tradicional repeteix conductes estereotipades que recorden aquelles característiques de la síndrome de la zoocosis que pateixen els animals en captivitat a causa de l'estrès i la soledat. En la mateixa línia d'hibridació entre dues espècies, o més aviat de submissió d'una espècie animal a la representació humana, a *Zoodram 6* un cranc ermità ocupa una rèplica del

rostre de la *Musa adormida* de Brancusi, que el protegeix i l'atrapa alhora. En d'altres aquaris disseminats per l'espai, Huyghe integra diverses criatures marines que viuen entre fragments escultòrics antropomorfs entre els quals destaquen alguns exemplars de peixos tetra que pateixen una mutació genètica que els ha deixat invidents degut a la seva supervivència mil·lenària en unes coves submarines mexicanes, i que, a *Circadian Dilemma (El Dia de l'ull)*, conviuen amb més peixos de la mateixa espècie que sí que hi veuen. El dipòsit és cobert per un vidre commutable que reacciona d'acord amb un algoritme i modifica les condicions lumíniques de l'interior. L'alternança entre llum i fosc reparteix joc entre les possibilitats sensibles dels peixos sans i les d'aquells que han après a orientar-se en la ceguesa.

Huyghe, que al llarg de la seva trajectòria ha estat compromès en posar en evidència les contradiccions amb que els humans ens relacionem amb els sistemes intel·ligents del món natural des d'una perspectiva antropològica i entomològica; no podia ser aliè a la controvertida implementació de la Intel·ligència Artificial a les nostres vides, així com a les possibilitats creatives que obren les seves aplicacions en termes d'aprenentatge, raonament i percepció del món que ens envolta. Als treballs de nova producció que presenta a «Liminal», l'artista planteja una situació inicial d'acord amb les seves recerques, i delega a la tecnologia la seva execució i desenvolupament en temps real, compartint amb ella d'alguna manera l'autoria del resultat final.

.....
Pierre Huyghe. *Camata*, 2024 i *Liminal*, 2024 – en endavant. Fotografies cortesia de l'artista i de la Galerie Chantal Crousel, Marian Goodman Gallery, Hauser & Wirth, Esther Schipper, and TARO NASU © Pierre Huyghe, by SIAE 2023.
.....

CICLE D'EXPOSICIONS A L'ESPAI MIL NOU «BLACK». REFLEXIONS SOBRE UN COLOR I UN CONTINENT

// ANA GONZALEZ COUCIÑO

L'Espai Mil Nou de Reus és un homenatge a l'obra de Carles Amill; també un lloc de possibilitats per a l'art contemporani. Gestionat per l'Associació d'Iniciatives Culturals Carles Amill, amb Elena Pedrell al capdavant, aquesta sala va obrir les portes el novembre del 2023. Des de llavors, un cicle de quatre exposicions dedicat a Àfrica i coordinat per Àlvar Calvet utilitza el negre, color i concepte, com a fil que embasta aquest continent.

En «Black is a color» (El negre com a color) Calvet va partir d'una premissa aparentment senzilla: artistes que treballin amb el color negre. Però aquesta idea va qüestionar ja un imaginari plagat de prejudicis i estereotips, com si catalogar el món en llums i ombres ens ajudés a comprendre'l. Beatrice Bizot mostra dos rostres, un blanc i un altre negre, tots dos esquerdat, reflex d'un món que no deixa d'enfonsar-se. Jordi Abelló dibuixa cares per rescatar-les de les ombres, les invoca per fer-les visibles.

Aureli Ruiz representa amb un llistó de fusta i amb el traç d'un carbonet la vulnerabilitat de les pasteres, el moviment repetitiu (a vegades inútil) d'uns remes, d'un cos que neda per arribar a la riba.

La segona exposició, «Black is the Light» (La llum és negra), trenca significats. Àfrica també és multicolor, ho demostra Sol Bela Mele amb els seus retrats allunyats de convencionalismes, amb els colors alegres que ressalten la pell fosca, amb actituds desafidores i vestimentes inesperades que netegen les nostres mirades de condescendència. Pep Escoda, amb les seves fotografies de llums

i ombres en un cementiri de Fes, reflexiona sobre la vida i la mort, no amb una actitud maniquea o excoent, sinó com la constatació que tot pertany al mateix pla. Ram Giner retrata nens albins. La pell clara convertida en maledicció durant la vida i en amulet després de la mort, que constata, una vegada més, l'aleatorietat d'aquestes creences.

La tercera proposta, «Black is Dark» (La foscor és negra), parla de la foscor com a metàfora dels nostres actes més repulsius, com a individus i com a societat. Àlvar Calvet cobreix gàbies amb banderes. Marcel Pey converteix la màgia negra en poesia, Peio Basail exposa les últimes declaracions escrites en presons de Texas per condemnats a morts. Inesperadament, la paraula «amor» és la més repetida.

Restava una exposició pendent, la que relacioni el negre amb el dol, amb la pèrdua. Lluny d'una paleta monocromàtica, Calvet ha desplegat davant nostre un ventall de pigments i matisos, una mirada amb diferents filtres allunyada de colonialismes, de paternalismes; una mirada subjectiva (no pot ser d'una altra manera), plural i honesta.

«Black is Dark», amb obres de Caldo de Cultivo, Marcel Pey i Alejandra García. Fotografia: ARTIGA.

LA NIT DELS MUSEUS D'ALCOVER: ART DINS I FORA DEL CONVENT, EN CLAU CONTEMPORÀNIA.

// ÀLVAR CALVET

El 18 de maig, Alcover va acollir una nova edició de La Nit dels Museus, organitzada per *Parlem Contemporani?* sota la direcció d'Aleix Antillach. Aquest esdeveniment, distribuït per diversos indrets del municipi, va oferir un seguit d'intervencions artístiques contemporànies que van suscitar la interacció d'un públic divers, en contrast amb les prediccions de Guy Debord.¹

Actio sigillata de Jordi Llor, al vestíbul de Ca Cosme, va ser una intervenció sobre un estrat de fang, on l'artista, amb l'ajut d'Amadeu Anguera, deixava impresa la història a través de les seves accions, amb la utilització del fang com a testimoni de la nostra evolució. A continuació, l'acció itinerant *Qui fos fòssil*, dirigida per Estel Boada, Mau Boada i Andi Stecher, va conduir els participants per diversos punts del poble, de manera que va establir un diàleg vibrant amb l'entorn urbà i els seus habitants. *SI, SI, FFFF...* de Marta Ruiz Bonet va reinterpretar el mite de Sísif pels carrers d'Alcover; per fer-ho, va em-

prar gots, pots i copes plens de líquid blau per simbolitzar l'esforç i les conductes sistèmiques. El duo AxZ, format per Aleix Antillach i Mireia Zantop, va presentar *Co descendiment de la/es set*, una instal·lació amb set gotes d'aigua teixides amb vímet, suspeses a les fornícules buides de l'església Nova; evocava, així, un periple iniciat a la Garrotxa. Aquesta peça, per la seva ubicació i significat, mereixia una exposició prolongada a la façana de l'edifici. *Cartell(s)seria* de Medir Cucurull i Xavi Cendrós va interpel·lar la dualitat entre realitat i ficció publicitària amb dues tanques intervingudes, situades entre l'àmbit urbà i l'agrícola, que establien jocs visuals entre el que veiem i el que no, i allò que hi podríem veure. L'espectacle *El bomber, la fallera i el piròman* de la Cia. Emili Roca Solà, vingut de València, va explorar temes de tradició, esforç i transformació personal. Combinant elements com la roba, un vehicle marítim fora de lloc i el so d'un instrument, l'actuació va incloure una barca arrossegada per un intèrpret que compartia begudes amb el públic. Ja al Convent, *L'últim sopar* de Cristina Salvans i Rosa Mata va oferir una instal·lació carregada de simbolisme que convidava a reflexionar sobre la condició humana i les implicacions morals i ètiques de les nostres accions. La taula plena d'objectes blancs presentava una convivència

de contraris amb unes estovalles plenes de vida i mort, brodades en fil vermell que ens advertien que cada dia pot ser un últim sopar. *Magic Object* de l'EADR i CxL Coronado i Lei LACOPIA va explorar la llum diürna i nocturna amb materials reflectors dispersos per la part baixa del claustre. *Estat d'emergència* de Dora Cantero i David Dorado indagava entorn d'allò invisible i que troba el seu lloc, el seu moment i la seva esclatxa. La vetllada va culminar amb *Super(im)positions III* d'Oriol Parés i Roger Conesa, un espectacle de llum i so projectat a la façana de l'església, amb interaccions de partícules quàntiques i ones sonores, que generaven un resultat dinàmic i imprevisible.

La Nit dels Museus d'Alcover es consolida com una cita ineludible per als amants de l'art contemporani, i demostra la seva capacitat d'evocar reflexió i emoció a través de l'art.

¹ A «La societat de l'espectacle» Guy Debord analitza com la vida moderna ha esdevingut dominada per imatges i representacions que substitueixen l'experiència autèntica.

L'últim sopar, de Cristina Salvans i Rosa Mata; Actio sigillata, de Jordi Llor; SI, SI FFFF, de Marta Ruiz Bonet. Fotografies: Àlvar Calvet.

SENSIBILITAT INFORMAL A VALLS

// EUDALD CAMPS

«Tàpies. Bronzes intervinguts. 1987-1989». Museu de Valls. Del 15 de març al 29 de setembre de 2024. museudevalls.cat

Si enguany celebrem el centenari del naixement de Tàpies, això vol dir que d'aquí més o menys vit-i-cinc anys podrem commemorar, també, l'aparició oficial de l'informalisme amb aquell cèlebre article de Michel Tapié al qual de seguida tornarem. En qualsevol cas, la bona notícia que sol anar acompanyada a aquesta mena d'efemèrides és la seva expansió territorial: de Colera a Valls (una galeria privada com la Horizon i un Museu com el de Valls), passant per Girona i Barcelona, s'han prodigat les exposicions, algunes d'elles imprescindibles (la del Museu d'Art de Girona, per mostrar l'informalisme més enllà de Tàpies) i d'altres, com la de Valls, amb un contingut molt més intimista i, si es vol, circumstancial.

Per entendre'ns: a Valls, Tàpies hi anava sobretot a fondre escultures (sense menystenir la seva relació amb Català-Roca). O, dit d'una altra manera: segur que l'artista de Barcelona va posar els peus moltes més vegades al carrer Curtidors que no pas, per exemple, a la plaça del Blat. Però que ningú s'equivoqui: disposar d'unes instal·lacions de prestigi com les de la Foneria Vilà no és qualsevol cosa. I és que Tàpies era escultor, si, però també era un gran parraaire/espigolador capaç de convertir qualssevol andròmina (un vell matalàs, una bota) en un objecte artístic preuat (més pel gran mercat de l'art que no pas pel gruix del públic) gràcies a la col·laboració d'artesans molt qualificats.

Arribats a aquest punt, tenim dues opcions: parlar de processos (cera perduda) i de materials (juntament amb la col·lecció d'anècdotes que solen anar associades a aquesta mena de col·laboracions) o bé explicar una mica per sobre la gènesi d'aquesta sensibilitat informal que

permetia a l'artista convertir un plat o una sabata en quelcom gairebé transcendental. Nosaltres optarem per la segona possibilitat, entre altres raons, perquè el descrèdit de Tàpies encara perviu en amplis sectors de la societat (negar aquest fet és com negar que el planeta gira).

Doncs això, com dèiem, per atansar-nos a l'obra de Tàpies disposem d'un punt de partida ineludible: el 1952 Michel Tapié va publicar —amb motiu d'una exposició a la parisenca Galerie Paul Facchetti— un text titulat *Un art autre* on vindicava obertament una opció artística diferent (d'aquí un «art autre»), que s'allunyés de les sobreexplotades abstraccions geomètriques, una pintura a-formal en la qual, juntament a la supressió de la distribució regular dels elements plàstics, es potenciava tot allò referent a l'escriptura —entesa, en especial, com a cal·ligrafia lliure—, a la suggestió i a la matèria. L'artista català Antoni Llena ho explicava perfectament a propòsit de Tàpies: «Si l'art d'en Tapié conserva encara força regeneradora és perquè manté, contra corrent, prioritzant-lo, el valor de la percepció per sobre el de la comprensió. Memòria fosca feta de terra i fem, més que no pas memòria feta de matèria escrita».

La resposta francesa —en el seu cas el binomi clau seria el format per Fautrier i Dubuffet— de seguida trobaria a Catalunya un lloc perfectament apte (recordem les

circumstàncies polítiques del moment) per arrelar. A casa nostra destaca, per exemple, l'aparició de grups com Taüll (1955) integrats per autors esdevinguts fonamentals com el mateix Tàpies, Guinovart, Cuixart, Muxart, Jordi Mercadé o Marc Aleu: el crític d'art Cesáreo Rodríguez Aguilera presentava simbòlicament a uns artistes que reivindicaven la «modernitat» de la pintura medieval catalana (d'aquí la referència a Taüll) a l'hora que la dialèctica entre allò local i la necessària universalització de la pintura esdevenia una constant que no abandonaria a cap d'ells.

A banda de Rodríguez Aguilera, qui va fixar amb més determinació l'imaginari conceptual informalista, tanmateix, va ser el també crític d'art i poeta Juan Eduardo Cirlot. Les seves paraules al llibre de 1959 *El Informalismo* encara ressonen amb extraordinària vigència: Cirlot es referia a la nova obra d'art com a un objecte real que ceritava transcendir la tècnica pictòrica tradicional per conferir a la matèria en ella mateixa «una autonomia expressiva que haurà de connectar amb les capes més profundes del subconscient».

La mostra del Museu d'Art de Valls (comissariada per Conxita Oliver i Jordi París), en aquest sentit, ens trasllada a allò que Fernando Inciarte anomenava «la resurrecció del cos transfigurat de l'art». Seguint a Groys, escrivia l'especialista en metafísica: «En el decurs d'aquesta transfiguració l'art va deixar de reflectir fets aliens a ell mateix per convertir-se per primera vegada en el subjecte de la seva pròpia història [...] Tot plegat implicava que l'autorreferencialitat del nou art no quedava restringida a obres d'art particulars sinó que es va estendre a tot el cos de l'art [...] Un art que és subjecte ell mateix del patiment; un art que, enlloc de representar-lo simplement, és ell mateix el que pateix».

Vistes de l'exposició.
Fotografies: ARTIGA.

EL CAMP AL CUB BLANC

// QUIM TORRES

.....
Oriol Enguany. «Can Coriol». Fundació Miró. Barcelona, del 6 de febrer al 9 de juny de 2024. «Masover». Malpaís. Barcelona, del 27 d'abril al 2 de juny de 2024.

No hi ha cosa més urbanita que la idealització de la ruralitat. Algunes persones de la gran ciutat calmen la seva necessitat rural anant unes hores a Collserola, d'altres passen un cap de setmana a la segona residència situada en algun punt més al nord i només les més atrevides s'aturen cap a algun càmping del sud. El camp del sud potser no defineix la ruralitat ideal: l'agricultura de secà, les autopistes que hi passen pels costats i les fumeres

industrials que es veuen a l'horitzó no són la millor postal, però creen un paisatge real, ple de significat i emocionant d'alguna altra manera, que ha inspirat a tants grans artistes com Picasso, Mir o alguns projectes de casinos.

Oriol Enguany porta el camp del Camp de Tarragona a l'àrea metropolitana de Barcelona per partida doble i amb treballs molt diferents, un a la Fundació Joan Miró i l'altre a Malpaís. Dins del cicle d'exposicions fotogràfiques de no fotògrafs comissariat per Martina Millà a la Fundació Miró, s'obre la finestra a «Can Coriol», el mas familiar tant present a la producció actual d'Enguany, però, aquest cop, ens hi atensem a través de les construccions, arranjaments i reparacions de les estructures que formen el mas, realitzades pel seu pare amb un tarannà creatiu despreocupat, però convençut. De fet, sorprèn veure que la seva manera de treballar guarda relació amb els documents que s'exhibeixen a la primera planta del museu, en una petita sala on es mostren dibuixos preparatoris i esquemes d'escultures i assemblatges realitzats per Miró, el qual sempre reivindicà el seu origen artístic a la masia del Baix Camp. L'exposició, finalment, contagia el tarannà creatiu cap als mateixos marcs, fets de materials reutilitzats i inesperats, i es corona amb una escultura mòbil que uneix definitivament, amb una bona dosi d'ironia, l'art elevat i la naturalitat del treball al mas.

D'altra banda, a Malpaís —un interessant espai expositiu i de producció independent situat a Zona Franca—, ens retrobem amb el treball pictòric d'Oriol Enguany, que canvia de registre respecte a les acolorides pinzellades sobre grans teles que treballava fins fa no gaire. «Masover» —la versió reduïda de la qual es pot veure fins el 28 de juliol al Mèdol—, es compon de 15 imatges i 6 textos, tot en blanc i negre, menys per la borrasca verda que s'estén al terra. Aquest és un treball àrid i punyent com la terra seca, però ple de simbolisme, que parla de moltes coses, no només del camp, a través de les formes de l'olivera i del retrat.

.....
Fotografies: Masover, Cecília Coca; Can Coriol, Rosa Borrell.

CORRE L'AIRE A LA CASA DEL PORTAL DEL PARDO

// JORDI BOLDÚ

.....
«Atmosferes futures». Museu Apel·les Fenosa, El Vendrell. Del 20 d'abril al 13 d'octubre de 2024.

Des de fa poc més d'un any que el Museu Apel·les Fenosa — Nicole Florensa ha començat a ventilar-se i és una sort i un regal sobretot per a totes persones amants de l'art del segle xx i del segle xxi. Si el lloc sempre ha sigut casa per a molta gent, que ja van viure-hi o fer-hi els estius amb els antics propietaris ara encara s'hi està més bé. I l'arribada de la nova directora, Nekane Aramburu, és un dels motius principals de tot el que hi passa i s'hi fa des que va començar a obrir-ne finestres. Reconforta saber que hi ha un altre lloc al Camp on fer-hi desobertes artístiques i sobretot noves connexions culturals. L'exposició «Atmosferes futures», que es presenta com un assaig curatorial també d'Aramburu, és un bon exemple que convida a tornar-hi per viure-ho de més a prop. La mostra, que vol celebrar també el 125è aniversari del naixement d'Apel·les Fenosa (Barcelona, 16 de maig de 1899) i els 100 anys de la seva primera exposició a París, posa en relació una diversitat molt heterogènia d'artistes contemporanis, per origen i sobretot per forma, amb les obres de l'escultor. I en planteja un diàleg lliure i nou, sobretot per les temàtiques que vol obrir, totes tan urgents i emergents i que travessen del tot el present que ens toca viure: l'imprevisible canvi climàtic,

la metamorfosi constant dels cossos, les guerres escampades pertot i la inquietant intel·ligència artificial. Potser la majoria dels noms dels artistes proposats en aquesta col·lectiva ens portaria al previsible, però la tria de les seves peces i la col·locació en els diferents espais de la casa multiplica la sorpresa i l'interrogant. Els noms dels artistes més propers en són un testimoni clar: Marcel Pey, Perejaume, Marina Núñez, Joaquín

Jara, Mapi Rivera i Anna Dot, amb obres que segurament no us esperaríeu al costat de les de Fenosa. Però també ho són les altres obres, d'artistes que potser descobrim per primer cop: Lugán (Luís García Nuñez), Fabiana Barreda, Eduardo Kac, Michael Najjar i Saioa Olmo, amb propostes que contrasten encara més amb les obres de l'escultor, pels formats i les temàtiques. Dins de la col·lecció de «Cases d'Artista» que té la ciutat del Vendrell, l'exemple de la Fundació Apel·les Fenosa es mostra ara mateix com un dels més positius per entendre que els llegats i les herències culturals ens són útils si poden ser habitades de nou; sobretot si poden ser reinterpretades per continuar confrontant-nos amb el present sempre canviant i imparabile. L'art contemporani, si és de veritat contemporani, sempre ho farà. I aquest aire fecund i plural que conforma les «Atmosferes futures» és un bon testimoni de cap on es poden continuar obrint les cases. Potser per això la frase de l'escultor que fa d'accent del projecte és tan escaient: «Si pogués fer una escultura sense matèria seria un home feliç». Si aquest text us convida a tornar-hi, fixeu-vos també en les propostes d'art sonor que ocupen el cup de la casa, dins del cicle «Reverberant» proposat per Josep Manuel Berenguer o pregunteu per les penyores que ha deixat l'escriptora Begoña Méndez, protagonista de la 1a residència d'artista d'aquesta nova vida de la Casa del Portal del Pardo.

.....
Pedra, de Perejaume; The Burning Blade, de Marcel Pey i escultura de flames, d'Apel·les Fenosa. Fotografies: ARTIGA.

PREMIS ARTIGA 2023

// REDACCIÓ ARTIGA

Mèdol - Centre d'Arts Contemporànies de Tarragona. medol.cat

El passat 19 de gener del 2024, junt amb la presentació de la revista Artiga núm. 41, vam tenir la festa dels premis Artiga 2023. Un acte de reconeixement als artistes, teòrics, comissaris i empreses que treballen per la producció, l'estudi i la divulgació de l'art contemporani a les comarques de Tarragona.

Amb la col·laboració de Mèdol Centre d'Arts Contemporànies, va ser una autèntica festa a la Casa Canals, amb col·laboradors, artistes, amics i lectors de la revista, coordinada per Màrius Domingo i presentada per Cinta Bellmunt i amb l'actuació de d'Ivana Ray Sing DJ. El premi es materialitza amb un diploma i un trofeu, un escultura original i única de Gelo per a cada premiat.

El pintor Gelo també va instal·lar un mural de collage, fet per a l'ocasió, centrat en una visió irònica i crítica de les aplicacions de cites.

PREMI ARTIGA A LA TRAJECTÒRIA HONORABLE

Marcel Pey (Cardona, 1948). Poeta i artista visual de llarga trajectòria i ampli reconeixement, tracta temàtiques relacionades amb la violència i l'erotisme, amb al·lusions a la guerra i l'abús de poder. És autor de treballs plàstics, films experimentals, vídeos i instal·lacions.

PREMI ARTIGA A LA CREACIÓ CONSOLIDADA

Alba G. Corral (Madrid, 1977). Amb formació en enginyeria informàtica, és un referent internacional de l'art generatiu mitjançant programari. Ha treballat en projectes visuals a gran escala a l'exterior, en teatres i en sales de concerts. També en format vídeo en pantalla o projecció amb exposicions en festivals, centres d'art i museus.

PREMI ARTIGA A LA NOVA CREACIÓ

Aura Roig (Tortosa, 1994). Graduada en Belles Arts a la Universitat de Barcelona, va ampliar estudis a Boston i actualment treballa a Berlín. Basa la seva obra en una pintura de figuració expressionista i simbòlica, i explora les interaccions humanes i el joc des d'una perspectiva autobiogràfica.

Premi amb una dotació especial de Mèdol de 1.000 € per a la producció d'una peça per exposar a l'Espai L del Centre.

Mural de Gelo amb l'equip complet d'ARTIGA; aspecte de l'entrega de premis; artistes premiats amb Assumpta Rosés d'ARTIGA i Vicent Fibla de MÈDOL; programa de mà dels premis i darreres revistes publicades. Fotografies: ARTIGA.

dipta.cat/mamt

AA RTT III
SSST SSS

FINS EL 12.2024

CC OONN
TEEMPP
P OORR
RAANN S

LA COL·LECCIÓ

ARTIST S CONTEMPORAN S

MAIDER LÓPEZ

TOCAR
EL MUSEU

Del 19 de setembre
a l'1 de desembre de 2024

MUSEU D'ART MODERN
TARRAGONA

Diputació Tarragona

MOLL DE COSTA
La Rambla de la cultura

Port Tarragona

MOLL DE COSTA

URBS — SCAN TARRAGONA FESTIVAL INTERNACIONAL DE FOTOGRAFIA. DEL 18 D'OCTUBRE AL 15 DE DESEMBRE DE 2024 — XI EDICIÓ

WWW.SCAN.CAT

A SECOND SKIN VANESSA PEY

A cura de Gabriel Virgilio Luciani

Mèdol Centre d'Arts Contemporànies de Tarragona
Les Golfes de Casa Canals · c/ d'en Granada, 11 / www.medol.cat

Del 30 de maig al 25 d'agost de 2024

INICIATIVA

NEW ART FOUNDATION

//IRIA RODON

newartfoundation.art

NEW ART CENTRE. UN GRAN EQUIPAMENT D'ARTS ELECTRÒNIQUES S'OBRIRÀ PROPERAMENT A REUS.

Des dels avenços de la ciència moderna, s'ha qüestionat la convivència entre el món humanístic, tecnològic i científic. Hannah Arendt va evidenciar aquesta problemàtica en argumentar que la societat actual s'ha configurat d'una manera que les qüestions humanistes esdevenen un sense sentit davant la pràctica científica i tecnològica. És possible, doncs, una aliança entre l'art, la ciència i la tecnologia en la contemporaneïtat?

La New Art Foundation aposta, des de fa anys, per un projecte on aquestes tres disciplines conviuen tot construint una esfera de creació, debat i pensament. Malgrat que la Fundació va néixer l'any 2013 —el seu precedent va ser la col·lecció Beep que va establir-se l'any 2003—, no serà fins a finals d'enguany que aquesta proposta cultural es formalitzarà en un ambiciós espai a Reus: el New Art Centre.

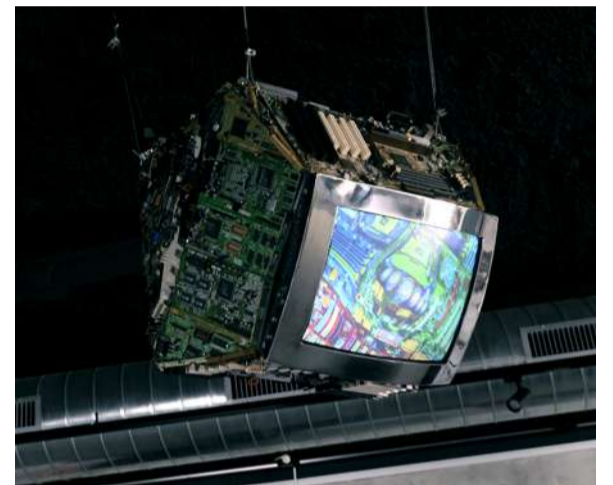
Molt més que un espai expositiu

El New Art Centre, que compta amb el suport de la Diputació de Tarragona i funcionarà sota el lideratge de Marie-France Veyrat, Andreu Rodríguez Valveny i Vicente Matallana, es projecta com a una construcció que va molt més enllà d'un recinte expositiu. Els seus 3.000 m² tenen la previsió de distribuir-se en un magatzem visible, sales d'exposicions temporals i permanent, taller i laboratori i sala de presentacions, a més d'una extensa zona verda a l'exterior. D'aquesta manera, el projecte ha estat concebut amb la voluntat d'esdevenir el nou referent tecnològic al sud d'Europa i, al mateix temps, generar un impacte dinamitzador en l'àmbit sociocultural a la ciutat de Reus i, per extensió, al seu entorn.

Amb l'objectiu de preservar una mostra cronològica de l'art tecnològic i propiciar la nova creació d'obres, el New Art Centre formula divulgar la ciència i la tecnologia com a eines que nodreixen el servei artístic. És per aquest motiu que les seves propostes artístiques exigeixen un públic actiu que, més enllà de l'estètica de l'obra, s'atreveixi a interactuar amb el concepte d'un art majúscul.

L'art tecnològic, una història recent

La recent història de l'art tecnològic compta amb mig segle de vida. En tractar-se d'una nova concepció de crear i pensar les peces artístiques, el New Art Centre també pretén esdevenir un espai on es vetlli per la restauració i el manteniment d'obres tecnològiques amb la finalitat de conservar-les i combatre l'obsolescència programada. A més, l'extensa experiència que té la Fundació en el món de la tecnologia i l'art, els permet crear nous protocols sistemàtics i dinàmics en aquest camp.

Dalt: Urbetrònica I, de Marie France Veyrat. Baix: Andreu Rodríguez amb Ma tèrmica d'artista, de Lugan (Luis García Nuñez) i primer pla de la peça; aspecte de l'arxiu i The wall of Gazes, de Mariano Sardon. Fotografies: New Art Foundation.

Direcció: Assumpta Rosés // **Consell de Redacció:** Cèlia del Diego, Màrius Domingo, Assumpta Rosés, Antonio Salcedo i Quim Torres // **Secretari:** Quim Torres // **Correcció de textos:** Agnès Toda // **Disseny i maquetació:** Àlex Ayxendri // **Seguiu-nos al Facebook i a Instagram:** ca-es.facebook.com/artiga.tarragona // [@artiga.revista](https://www.instagram.com/artiga.revista) // artiga.revista@yahoo.es

Amb el suport:

